

Quickscan flora en fauna

Driehoek (achter Kanaalstraat 53a) te Son

Gemeente Son en Breugel

Quickscan Flora en Fauna

Driehoek (achter Kanaalstraat 53a) Son

Gemeente Son en Breugel

Datum:

13 januari 2015

Projectgegevens:

Projectnummer 252729

Datum	Opsteller(s)	Projectleider	Vrijgave
12-01-2015	J.W.C. Melis MSc. L.C. Smitskamp MSc.	I. de Lange-Verschuren	

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden	3
2.3	Flora- en faunawet	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Huidige situatie	5
3.2	Toekomstige situatie	6
4	Methode	7
4.1	Bureaustudie	7
4.2	Terreinbezoek	8
5	Onderzoeksresultaten	9
5.1	Resultaten bureaustudie	9
5.2	Resultaten verkennend terreinbezoek	11
6	Toetsing aan de natuurwetgeving	15
6.1	Toetsing effect op beschermde gebieden	15
6.2	Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet	15
7	Conclusies	19
7.1	Beschermde natuurgebieden	19
7.2	Beschermde soorten	19
7.3	Nader onderzoek	20
8	Bronnen	23
8.1	Boeken en rapporten	23
8.2	Websites	23

Bijlagen:

Bijlage 1: Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswet 1998

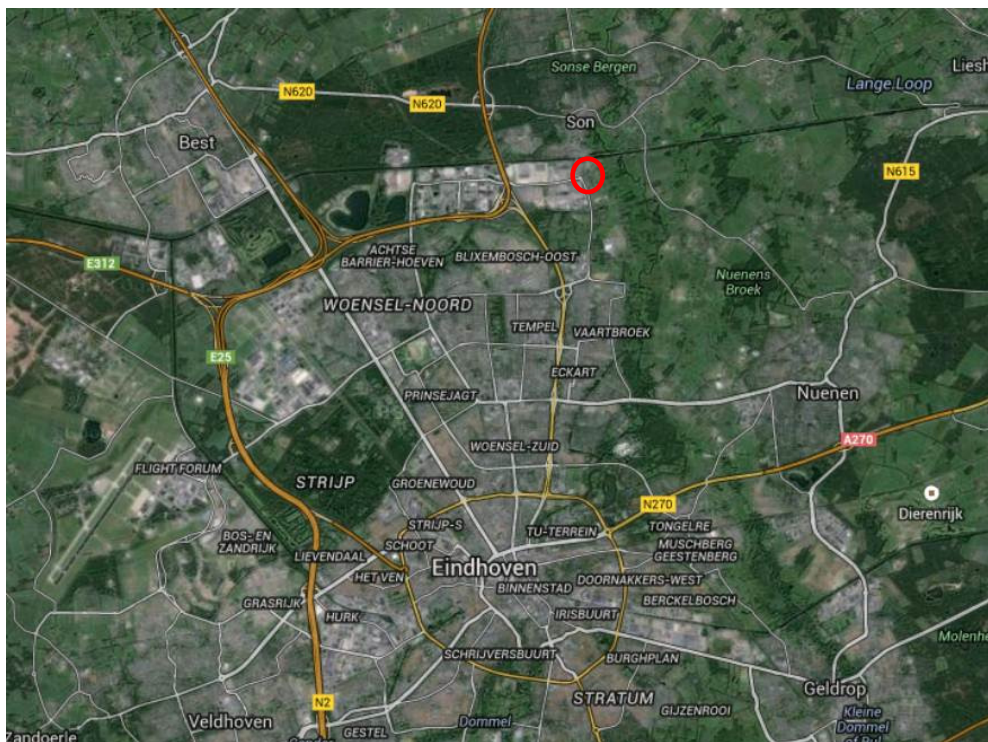
Bijlage 2: Flora- en faunawet

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om twee nieuwe woningen te bouwen. Hiervoor moet bestaande bebouwing ter plaatse worden verwijderd. In het kader van de bestemmingsplanprocedure moet een quickscan flora en fauna worden uitgevoerd op de percelen aan de Driehoek achter Kanaalstraat 53a te Son (zie voor de ligging figuur 1).

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en de Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied (rood omcirkeld). Bron: Google maps 2015.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding is beschreven waarom deze quickscan is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, NNN en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het plangebied beschreven en wordt de ligging ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland beschreven (NNN) en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze quickscan omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze quickscan flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, NNN en Natuurbeschermingswet 1998. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich twee bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Natuurnetwerk Nederland en Natuurbeschermingswetgebieden

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van het NNN en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'- principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de Natuurbeschermingswet 1998 wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 2.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied bevindt zich in Son ten noorden van Eindhoven. De bouwpercelen bevinden zich aan de Driehoek achter het perceel Kanaalstraat 53a. Op de percelen zijn twee panden aanwezig: een open schuur en een oude paardenstal die momenteel wordt gebruikt als opslag. Daarnaast is een grasveld aanwezig, waar momenteel geiten en schapen lopen. Aan de rand van de weg staan enkele bomen, onder andere eik en berk.

Ter verduidelijking is de ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven in onderstaande afbeelding (figuur 2). In figuur 3 is een impressie gegeven van het plangebied.

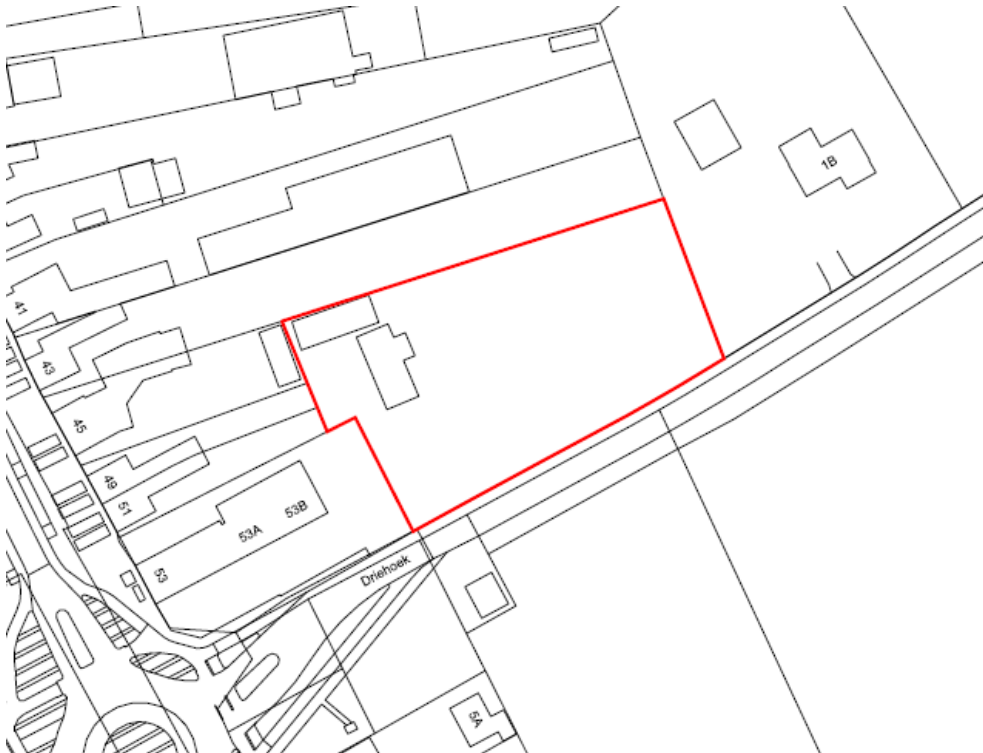
Figuur 2. Globale begrenzing plangebied. Bron: google maps.2015)

Figuur 3. Impressie plangebied.

3.2 Toekomstige situatie

Op de percelen (met nummers 7210 en 7211) grenzend aan de Driehoek (zie figuur 4) zullen twee nieuwe woningen worden gerealiseerd. De bestaande open schuur zal worden gehandhaafd. De oude paardenstal die nu wordt gebruikt voor opslag zal worden gesloopt. In het plangebied zullen geen bomen gekapt worden. De aanwezige vijver zal volgens de huidige plannen worden gehandhaafd.

Figuur 4. Begrenzing plangebied

3.2.1 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

De aanwezige oude paardenstal zal worden verwijderd ten behoeve van de te realiseren woning. De open schuur zal worden gehandhaafd. Het terrein van het plangebied zal bouwrijp worden gemaakt om de toekomstige inrichting mogelijk te maken. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt de aanwezige vegetatie verwijderd.

4 Methode

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.1 Bureaustudie

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Treedt er een effect op of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Gekeken is naar de ligging van Natura 2000-gebieden ten opzichte van het plangebied en naar de instandhoudingsdoelstellingen van deze gebieden. Afhankelijk van de instandhoudingsdoelstellingen kan het effect worden bepaald. Daarnaast is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord-Brabant (interactieve kaart EHS), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan het NNN. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gemaakt kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 6 januari 2015 is een verkennend terreinbezoek aan het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Aan de hand van de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Onderzoekresultaten

5.1 Resultaten bureaustudie

5.1.1 Ligging NNN en beschermde gebieden

NNN

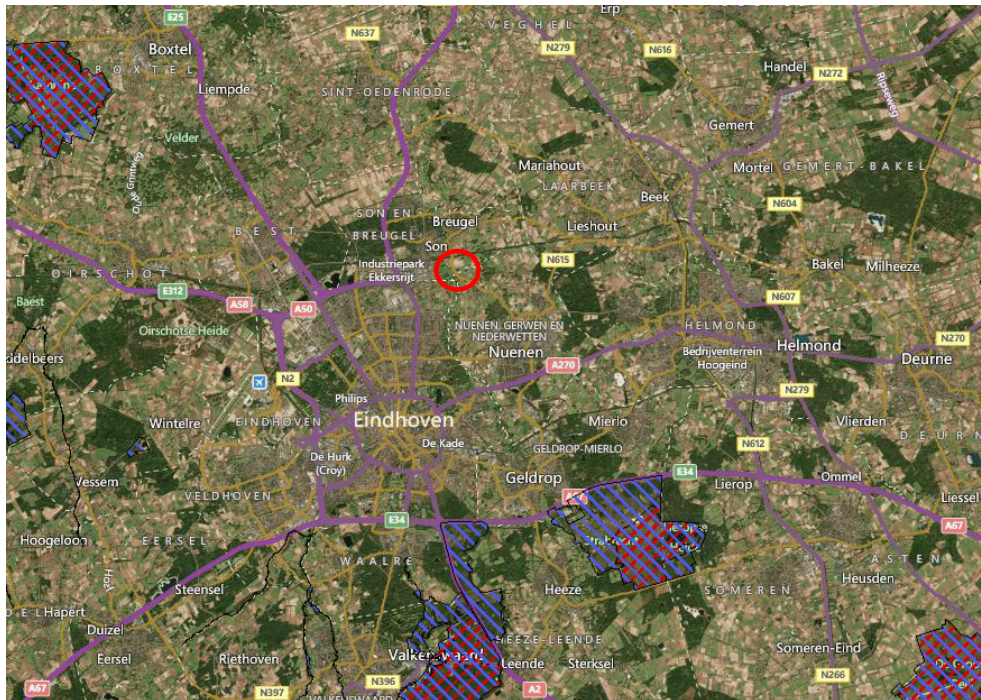
Er bevindt zich geen NNN in het plangebied. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 300 meter ten oosten van het plangebied (zie figuur 5). Dit is de natte natuurparel “Dommeldal”. De dichtstbijzijnde zone in het gebied betreft volgens het natuurbeheerplan “nog om te vormen natuur” (N 00.01), daarnaast is ook “nat schraalland” (N 10.01) en “rivier en beek begeleidend bos” (N 14.01) aanwezig. De Wilhelminavaart, ten noorden van het plangebied, is ook aangewezen als onderdeel van het NNN. Deze vaart is in het natuurbeheerplan benoemd als “zoete plas” (N 04.02). De randen van deze vaart zijn benoemd als ecologische verbindingszone.

Figuur 5. Gestreept is de natte natuurparel dommeldal weergegeven en ongestreept in het groen is de de wilhelminnavaart met bijbehorende ecologische verbindingszone weergegeven (atlas.brabant.nl).

Natura 2000-gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 11 kilometer afstand van het plangebied het betreft het gebied “Leenderheide, Groote heide en de Plateaux” (zie figuur 6). Op 11,5 kilometer afstand ligt het Natura 2000-gebied “Stabrechtse Heide” (zie figuur 6).

Figuur 6. Plangebied (rood omcirkeld) met Natura 2000-gebieden in de omgeving (blauw/rood gestreept) (<http://natura2000.eea.europa.eu>, 2015).

5.1.2 Voorkomen beschermde soorten Flora- en faunawet

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl. telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.ravon.nl) en insecten (www.naturalis.nl).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometer-hok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande zwaar beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet)soorten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde soorten (categorie 5). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5 die mogelijk zeldzaam zijn in de omgeving van het plangebied.

Op de site telmee.nl (2009-2015) en in overige bronnen worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving van de het plangebied (Flora- en faunawet-soorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): boomvalk, gierzwaluw, havik, huismus, roek, sperwer, steenuil, wespandief.

Categorie 5: Er zijn geen omstandigheden te verwachten die nesten van categorie 5 soorten rechtvaardigen tot jaarrond beschermde nesten.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: eekhoorn, das, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: alpenwatersalamander, heikikker, poelkikker, levendbarende hagedis.

Vlinders/Libellen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Vissen

Zwaarder beschermd: kleine modderkruiper.

Flora

Zwaarder beschermd: daslook, kleine zonnedauw, lange ereprijs, waterdrieblad.

Uit andere soortgroepen zijn geen beschermde soorten zoals genoemd in tabellen 2 en 3 van de Flora- en faunawet aangetroffen.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is nagegaan of deze soorten mogelijk in het plangebied of de omgeving kunnen voorkomen.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid worden gegeven over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.2 Resultaten verkennend terreinbezoek

Op 6 januari 2015 bij 2.2 °C en zonnig weer (KNMI) is een terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een ecooloog van CroonenBuro5. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied.

Figuur 7 De voormalige paardenstal.

Figuur 8. Details van de voormalige paardenstal a) houten beschotting op de voorgevel, b) de ruimte tussen de platen en het pannendak, c) beschadiging in de buitenmuur, d) volière aan de zijkant van de schuur.

In het onderzoeksgebied zijn verschillende biotopen aanwezig, het betreft de te slopen oude paardenstal, het grasveld, de vijver en de te handhaven bomenhof.

Oude paardenstal

De voormalige paardenstal is in gebruik als opslag. Het gebouw bestaat uit een bakstenen muur met spouw en een pannendak. In de muur zijn geen spouwmuurgaten aanwezig (figuur 7). Op een deel van de voorgevel is een houten beschotting aangebracht. In deze beschotting zitten enkele kierren die mogelijk toegang geven tot geschikte verblijfplaatsen voor gebouw bewonende en zwaar beschermde vleermuizen (figuur 8a). In het huis is een kachel aanwezig maar door de eigenaar is aangegeven dat deze in de laatste jaren niet meer in gebruik is. Dit maakt de schuur in mindere mate geschikt als winterverblijf voor vleermuizen.

Onder het pannendak is een laag van platen aanwezig. De ruimte tussen de platen en het pannendak is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (figuur 8b). Ook is hier mogelijk broedgelegenheid voor huismussen of gierzwaluwen. Deze in gebouwen broedende soorten kennen een vermelding op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten" 2009 (categorie 1 t/m 4). De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder dakpannen. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (RVO, 2014). Aan de achterkant van het gebouw is een beschadiging in de muur aanwezig, dit biedt voor vleermuizen mogelijk een ingang tot de spouw (figuur 8c). Aan de zijkant van de oude schuur is een volière aanwezig, deze wordt echter niet meer gebruikt (figuur 8d) en biedt geen geschikt biotoop voor de uit de bureaustudie afkomstige beschermde soorten.

De open schuur achter de oude paardenstal zal worden gehandhaafd en wordt daarom niet nader beschreven.

Grasveld

In het plangebied is een grasveld aanwezig (figuur 9). Op dit grasveld grazen schapen en geiten. Hierdoor biedt het grasveld geen geschikt biotoop voor de in de bureaustudie aangetroffen beschermde flora (daslook, kleine zonnedauw en lange ereprijs). Ook is hier door het open en monotone karakter geen geschikt biotoop aanwezig voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen das en levendbarende hagedis. Mogelijk komt de eekhoorn incidenteel voor in het plangebied. Dit zal een marginaal onderdeel vormen van het foerageergebied/leefgebied. Er zijn echter geen nesten van eekhoorns aangetroffen. Langs het grasveld staan enkele heggen. Deze bieden mogelijk geschikt broedbiotoop voor zangvogels. Mogelijk wordt het weiland gebruikt als foerageergebied van vleermuizen.

Figuur 9. Het grasveld

Vijver

In het plangebied is een gegraven vijver aanwezig (figuur 10). Deze vijver is ondiep (ca. 30 cm) en bevriest in de winter grotendeels. De vijver wordt daarnaast volgens de eigenaar regelmatig bezocht door reigers. De vijver biedt geen geschikt biotoop voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen beschermde vissoort kleine modderkruiper, deze soort komt niet voor in geïsoleerde vijvers. Voor de uit de bureaustudie naar voren gekomen amfibieën: alpenwatersalamander, heikikker en poelkikker is het biotoop ongeschikt door de rechte vijverranden en de onnatuurlijke omgeving. De waarnemingen van deze soorten in telmee.nl zijn waarschijnlijk afkomstig uit het nabij gelegen natuurgebied dat in hetzelfde uurhok ligt. Ook voor het uit de bureaustudie afkomstige waterdriblad is in de vijver geen biotoop aanwezig.

Het plangebied biedt naast eerder genoemde soorten geen geschikt biotoop voor onder andere (zwaar) beschermde soorten in het kader van de Flora- en Faunawet.

Figuur 10. De Vijver

6 Toetsing aan de natuurwetgeving

6.1 Toetsing effect op beschermde gebieden

6.1.1 Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland is er in Noord-Brabant zowel bij directe als indirecte aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Er bevindt zich geen NNN-gebied binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van het NNN dan ook geen sprake. Ook kunnen significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN in de nabijheid van het plangebied worden uitgesloten. Vanuit dit oogpunt zijn er voor het NNN geen belemmeringen.

6.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat er binnen drie kilometer afstand van het plangebied geen Natura 2000-gebied ligt. Vanwege de afstand, de aard en de ligging van de ontwikkeling worden geen effecten op de Natura 2000-gebieden “Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux” en “Stabrechtse Heide” verwacht. Op basis van de afstand zijn er geen negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

6.2 Toetsing effect op beschermde soorten Flora- en faunawet

6.2.1 Effecten Tabel 2/3 soorten

Broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Jaarrond beschermde nesten

Mogelijk zijn in de te slopen schuur huismus en/of gierzwaluwnesten aanwezig. Dit zijn soorten met een jaarrond beschermd nest. Naar de functie van het plangebied voor deze soorten zal nader onderzoek moeten worden verricht om de effecten van de ontwikkelingen te kunnen beoordelen.

Categorie 5-vogelsoorten

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar gierzwaluwen en huismus om het gebruik en functie van het plangebied (met name de oude paardenstal) voor de soorten inzichtelijk te maken.

Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders.

In het voorliggende plangebied zijn in de oude paardenstal elementen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen. Door de sloop van het gebouw is mogelijk sprake van het verstoren en aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Om die reden is nader onderzoek naar het gebruik en de functie van het plangebied en met name de oude paardenstal noodzakelijk.

Mogelijk wordt het weiland gebruikt als foerageergebied van vleermuizen. Dit zal echter door de kleine oppervlakte een marginaal onderdeel van het leefgebied van de deze soorten vormen. Er is namelijk in de omgeving ruim voldoende foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De bomenrij in het plangebied doet mogelijk dienst als vliegrou-te voor vleermuizen. Wanneer tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie nachtelijke verlichting gericht op de bomenrij wordt voorkomen, zijn effecten op de functionaliteit van een eventuele vliegroute uit te sluiten.

Overige zwaarder beschermde zoogdieren

Mogelijk kan incidenteel de eekhoorn voorkomen in het plangebied (er zijn geen nesten aangetroffen). Daarnaast vormt het plangebied een marginaal onderdeel van het eventuele leef/foerageergebied v.d. eekhoorn. Er zal derhalve geen negatief effect plaatsvinden op de soort. In de toekomstige situatie zal bovendien voldoende foerageergebied beschikbaar blijven voor de soort. Er zijn geen overige zwaarder beschermde zoogdieren aangetroffen of te verwachten in het plangebied. Het plangebied herbergt geen geschikt biotoop voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

Er dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar vleermuizen om het gebruik en functie van het plangebied (met name de oude paardenstal) voor de soort(en) inzichtelijk te maken.

6.2.2 Advies vervolgstappen

Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen. Tevens dient rekening gehouden te worden met algemeen voorkomende broedvogels.

7 Conclusies

7.1 Beschermde natuurgebieden

Voor wat betreft het Natuurnetwerk Nederland is er in Noord-Brabant zowel bij directe als indirecte aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. In het plangebied op de locatie aan de kanaalweg 53 te Son is geen NNN-gebied aanwezig. In de omgeving van het plangebied zijn wel gebieden aanwezig die deel uitmaken van het NNN. Deze liggen echter buiten de invloedssfeer van de ontwikkeling. Er is van directe aantasting van het NNN dan ook geen sprake. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan (NNN).

Er is geen natuurgebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebied) in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Vanwege de ligging van het plangebied en de omvang van de ontwikkeling kunnen effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

7.2 Beschermde soorten

Tabel 3-soorten en jaarrond beschermde nesten

In het plangebied zijn een aantal zwaarder beschermde soorten (Tabel 3 en jaarrond beschermde vogelnesten) verwacht die de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling wezenlijk kunnen beïnvloeden. Het betreft vleermuizen, gierzwaluw en huismus.

Voor vleermuizen (Tabel 3 en Bijlage IV), de gierzwaluw en de huismus (vogels met jaarrond beschermd nest) dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden om het effect van de ruimtelijke ontwikkeling te kunnen bepalen. De werkwijze voor dit nader onderzoek staat in paragraaf 7.3 beschreven. De mogelijke vliegroute van vleermuizen langs de bomenrij in het plangebied dient intact te blijven. Hiervoor dient nachtelijke verlichting gericht op de bomenrij voorkomen te worden. In tabel 7.1 is een overzicht weergegeven van de mogelijke aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten, de te nemen maatregelen en de noodzaak tot ontheffing.

Algemeen voorkomende broedvogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kapwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (globaal halverwege maart tot en met juli) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

Wanneer de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden ingezet, maar doorlopen tot in het broedseizoen dan kan het verstoren van vogels voorkomen worden door continu door te werken en werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stil leggen. Op deze manier wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen in het gebied waar gewerkt wordt (zie tevens tabel 7.1).

Tabel 7.1: Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied en de noodzaak voor ontheffing.

Soortgroep/ soort	Ingrep versto- rend	Nader onder- zoek	Ontheffing noodzake- lijk?	Bijzonderhe- den/ opmer- kingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek naar belang v.d. Oude paardenstal als verblijfplaats. Licht-uitstraling tijdens werkzaamheden en in toekomstige situatie beperken.
gierzwaluw	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Onderzoek naar functie en gebruik v.d. oude paardenstal als verblijfplaats en/of plangebied als onderdeel van het territorium
huismus	Mogelijk	ja	Mogelijk	Onderzoek naar functie en gebruik v.d. oude paardenstal als verblijfplaats en/of plangebied als onderdeel van het territorium
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen of locatie ongeschikt maken voor nesten voorafgaand het broedseizoen

7.3 Nader onderzoek

Om vast te stellen in welke mate en op welke wijze de vleermuizen, gierzwaluw en huismus gebruik maken van het plangebied, dient een nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen en van de soorten binnen het plangebied en het gebruik van het plangebied door deze soorten.

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een vleermuisonderzoek verspreid over het seizoen uit te voeren (mei/juni - oktober) conform het meest recente vleermuisprotocol 2013.

De soortenstandaard van de huismus vermeld het volgende over nader onderzoek naar huismussen: "Afwezigheid van broedende huismussen is aangetoond als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode april tot en met 15 mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet tijdens goede weersomstandigheden plaatsvinden, op geluidsluwe momenten (bijvoorbeeld de zondagmorgen in stedelijk gebied), rond 1 à 2 uur na zonsopkomst en met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Overigens kan het daadwerkelijke broeden van de huismus plaatsvinden van half maart tot en met augustus, maar het exacte moment is afhankelijk van onder andere de weersomstandigheden." (RVO, 2014a)

Onderzoek naar de aanwezigheid van gierzwaluwen kan parallel aan het vleermuisonderzoek plaatsvinden. Hierover vermeld de soortenstandaard van de gierzwaluw het volgende: afwezigheid is voldoende aannemelijk gemaakt wanneer er geen waarnemingen zijn verricht die duiden op de aanwezigheid van een nest na:

- minimaal 3 inventarisatie momenten met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen;
- in de periode 1 juni tot en met 15 juli;
- van 18.00 tot zonsondergang;
- tijdens de goede inventarisatieomstandigheden.

(RVO, 2014b)

8 Bronnen

8.1 Boeken en rapporten

- RVO. 2014a,. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*.
- RVO, 2014b, Dienst Regelingen, 11b. Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus*.
- Vleermuis protocol 2013, netwerk groene bureaus.

8.2 Websites

- www.vlinderstichting.nl
- kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan
- natura2000.eea.europa.eu
- www.maps.google.nl
- www.ravon.nl
- www.sovon.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.telmee.nl

Bijlage 1

Natuurnetwerk Nederland

Natuurbeschermingswet 1998

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

In 2014 is er een nieuwe naamgeving voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). Hierna volgt een algemene beschrijving van het natuurnetwerk Nederland.

Algemeen natuurnetwerk Nederland

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijkema van het ministerie van EZ.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 2

Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u

bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit bete-

kent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) af-

geven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

- 1 het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
- 2 de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.